

Kroonika

AKADEEMILISES RAHVALUULE SELTSIS

24. aprillil esines seltsi üldkoosolekul Liina Saarlo: “Kalevipoeg rahva ja luule vahel”.

Akadeemilise Rahvaluule Seltsi üldkoosolekul kuulati juhatuse ja revisjonikomisjoni aruannet ning valiti uus juhatus ja revisjonikomisjon. ARSi ettevõtmisi juhivad nüüd Anastasiya Fiadotava, Katre Kikas, Mari-Liis Sinilaht, Enn Kalev Tarto ja Ell Vahtramäe; revisjonikomisjoni kuuluvad Mairi Kaasik, Helen Kõmmus ja Ave Goršič.

22. mail esines seltsi koosolekul loenguga “Läks laande lauluga: kaks rahvuslikku müüti” 2024. aasta Eesti folkloristika aastapremia laureaata Taive Särg. Selle järel andis preemiakomisjoni liige Ell Vahtramäe üle Eesti folkloristika aasta preemia 2025. Preemiale olid nomineeritud Eesti Kirjandusmuuseumi teadur Katre Kikas, Eesti Kirjandusmuuseumi juhtivteadur Mare Kõiva, Tallinna Ülikooli vanemteadur Marju Kõivupuu, Tartu Ülikooli teadur Pihla Maria Siim ning Eesti Kirjandusmuuseumi vanemteadur Liina Saarlo. Preemia pälvis Marju Kõivupuu.

Katre Kikas
katre.kikas@folklore.ee

EESTI RAHVALUULE ARHIIVIS

2. aprillil avaldati ERA Youtube kanalil ja Seto laulupärimuse veebikeskkonnas seto punktinoodi rakenduse tutvustus ja kasutusjuhend, tutvustas Janika Oras, videopildi ja heli autorid Janno Simm ja Jaan Tamm. <https://www.youtube.com/watch?v=NMf1w2K6kbA> ja <https://laul.setomaa.ee/vaata/video/seto-punktinoot-ja-leelokool-kasutusjuhend>.

6. aprillil filmisid ja küsitlesid Olga Ivaškevitš ja Natali Ponetajev rahvamuusikakollektiive 2025. aasta üldlaulu- ja tantsupeo rahvamuusikapeo Tartu eelproovis.

9. aprillil pidas Risto Järv Rakveres Juhan Kunderi Seltsi muinasjutuvõistluse parimate muinasjutukirjutajate tänuüritusel ettekande “Mi(k)s on muinasjutt?”.

11. aprillil toimus ERA kaastööliste päev ning president Alar Karis andis üle Vabariigi Presidendi rahvaluulepreemiad 2025. Kaastööliste päeval kõnelesid Vabariigi President Alar Karis, Kirjandusmuuseumi direktor Piret Voolaid, ERA juhataja Risto Järv, Elle-Mari Talivee, Kristjan Maruste, Mari-Ann Remmel, Kadri Vider, Katre Kikas, Riin Magnus, Mia Marta Ruus, kaastööline Maris Reintal ning presidendipreemia laureaadid Kristel ja Merilin Kotta, Valter Parve ning Heiki Maiberg. Saalis avati Anne Rudanovski näitus “Raamatud: hinnatud ja hüljatud”, ERA trepigaleriis Kris Vagula ja Katariina Leetsi maalinäitus “Sooja tundega” (kuraator Mari-Ann Remmel) ning ERA käigukoridoris näitus “ERA ERA” (kuraator Mia Marta Ruus). Kaastööliste päeva ning aktust juhatasid Astrid Tuisk ja Risto Järv, tekste kaastöödest lugesid Valdo Valper ja Kristo Villem. Päeva lõpetas tänukontsert arhiivi kaastöölistele Kulno Malvalt.

11. aprillil osales Olha Petrovych Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi Riikliku Pedagoogikaülikooli konverentsil “Podillja piirkondlik leksikoloogia: hetke seis ja perspektiivid” (“Podillia Regional Lexicology: State and Prospects”) veebiettekanedega Podillja rahvalauludest digiajastul ning nende arvutianalüüsi väljakutsetest ja võimalustest (“Podillian Folk Songs in the Digital Age: Challenges and Opportunities of Computational Analysis”).

11. ja 12. aprillil Tartu Ülikooli raamatukogus toimunud konverentsil “Eesti Kirjanduse Leksikon” pidas Liina Saarlo ettekande “Raiusin kõik raamatusse. Suulise pärimuse ja kirjanduse seoseist eesti regilaulude näitel” ja Risto Järv ettekande “Lammutatud leksikonist loogilise süsteemi katseni – Kristian Jaak Petersoni mütoloogiakäsitus Kristfrid Gananderi teosest “Finnische Mythologie””.

12. aprillil korraldas Tartu ukraina lauluring Nadiia (‘Lootus’, juhendaja Janika Oras) koostöös Kirjandusmuuseumiga ukraina kevadrituaalide töötoa Kirjandusmuuseumi saalis: tutvustati ukraina kevade kutsumise, kasvu ja viljakuse tagamise kombestikku, lauldi, tehti laulumänge ja tantsiti.

14. aprillil ilmus ERR teadusuudiste portaalis Novaator intervjuu Lona Pälliga, mis keskendus tema märtsis kaitstud doktoritööle.

21.–24. aprillini käisid Mari-Ann Remmel, Valdo Valper, Lona Päll, Kristo Villem ja projektitäitja Reeli Reinaus välitöödel Ida-Saaremaal ning pidasid seminari looduslike pühapaikade teemal.

23. aprill kõneles Taive Särg Vikerraadio Huvitaja sarja saates “Rahvalaulikute pärand”, saatejuht oli Krista Taim.

24. aprillil pidas Liina Saarlo Akadeemilise Rahvaluule Seltsi kõnekoosolekul ettekande “Kalevipoeg rahva ja luule vahel”.

25. aprillil korraldasid Inna Lisniak, Taive Särg ning Mari Väina Ukraina–Eesti ühise veebiseminari folkloori säilitamisest tänapäevases arhiivis (“Preservation of Folklore in Modern Archives: Field Research and Documentation Issues in the Context of European Practices”). Kõnelesid teadlased Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Rahvaluule Arhiivist, Ukraina Teaduste Akadeemia M. Rylsky nimelisest Kunstiuuringute, Folkloristika ja Etnoloogia Instituudist, Ukraina Tarass Ševtšenko Rahvusülikooli Folkloristika, Hariduse ja Filoloogia Instituudist. ERAst pidasid ettekande Ave Goršič rahvaluulearhiivi tähendusest kultuuriidentiteedi, julgeoleku ja võimu perspektiivist (“Cultural Identity, Security and Power – Reflections of Societal Notions from the Perspective of Folklore Archives”); Olha Petrovych ja Mari Väina rahvalaulude säilitamisest ja analüüsist digiajastul keskendudes avatud teaduse ja teadustaristu aspektidele (“Preserving and Analyzing Folk Songs in the Digital Age: Open Science and Research Infrastructure”); Janika Oras pidas ettekande oma kogemusest Tartu ukraina rahvalauluringi juhendamisel, analüüsides neid Eesti folklooriliikumise kogemuse taustal (“Tartu Ukrainian Folk Song Circle and the Songs from Archival Sources: The Journey of an Estonian Folklore Revivalist”); Inna Lisniak andis ülevaate Ukraina ainesest ERA kogudes (“Ukrainian Musical Folklore in the Estonian Folklore Archives: A View Through Changing Historical Contexts”). Kokkuvõtva sõnavõtuga esines Taive Särg.

25. aprillil Eesti Rahva Muuseumis toimunud autorite laadal olid Kirjandusmuuseumi väljaandeid müümas ERAst Risto Järv, meie emeriidid Mall Hiie-mäe ja Aado Lintrop ning projektitäitja ja kirjanik Reeli Reinaus.

26. aprillil pidasid Taive Särg, Janika Oras, Mark Mets, Natali Ponetajev ja Mia Marta Ruus Eesti Muusikateaduse Seltsi Tartu päeval “Muusika looduses – loodus muusikas” ühisettekande “Teistmoodi kohtumine oma häälega: looduses laulmine”.

26. aprillil esitles Janika Oras seto leelo noodikirja veebirakendust Obinitsa muuseumis ja vastsete punktinootide abil õpiti eri aegade arhiivisalvestustelt Obinitsa-Meremäe kandi laule. Ürituse korraldas Kati Liiv Obinitsa muuseumist.

29. aprillil toimus Eesti Rahva Muuseumis noorte kultuuriuurijate konverents “Noorte hääled”. ERA töötajatest pidasid ettekanded Mia Marta Ruus (“Koondportree ühest regilaulikust: Mai Kravtsov arhiivimaterjalides ja uurimustes”)

ning Kristo Villem, kes analüüsis folkloorseid lugusid seletamatutest kohtumistest matmispaikades (“Not Quite Gone: Encounters with the Unexplained”). ERA poolt osalesid konverentsi korraldusmeeskonnas Mia Marta Ruus ja Mathilda Matjus.

26.–29. maini Riias Läti Muusikaakadeemias toimunud etnomusikoloogide maailmaorganisatsiooni ICTMD Põhja- ja Baltimaade võrgustiku teisel konverentsil esinesid ettekannetega Janika Oras ja Taive Särg. Janika Oras analüüsis 1960. aasta laulupeo rahvakunstiõhtul lavastatud pulmastseeni Laine Mesikäpa loojaisiksuse ja loomingu taustal (“Traditional Songs and Rituals at the Folk Art Evening of the All-Estonian Song Festival 1960: Navigating Ideology and Cultural Identity”). Taive Särg andis ülevaate regilaulu eri kasutusvormidest ja regilaulu tähendusest laulupeorepertuaaris läbi aja (“Constructing a Representative Cultural Performance: Regilaul in Estonian Song Festivals”).

29. aprillil osales Inna Lisniak Tallinna Muusika- ja Teatriakadeemias projekti “Ristuvad kultuurid” (“Crossing Cultures”) raames seminaril “Eesti-Läti keeltesild”.

1.–3. maini toimus Tallinnas traditsioonilise tantsu festival Sabatants, kus oli üleval osa Getter Laugu koostatud näitusest “Ristitantsu tantsigem, oma tantsu hoidagem”.

6. mail jäädvustas Janika Oras jüripäeva tähistamist Värska kirikaia ja kirmasel. Koos Meel Valgu ja Jane Vabarnaga tutvustati Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia muusikakultuuri eriala tudengitele seto leelokultuuri ning austati varem ja ka hiljuti lahkunud lauluemasid nende kalmudel.

6. ja 7. mail osales Inna Lisniak Riias Jāzeps Vītolsi nimelises Läti Muusikaakadeemias toimunud gregooriuse laulu arvutusliku muusikaanalüüsi töötoas (“Digital Musicology and Computer Analysis of Gregorian Chants”), mida juhendas PhD Jan Hajič.

10. mail andis Ave Goršič Viru Instituudi kutsel neli koolitundi Haljala koolis 4.–8. klassidele, tutvustades kooliõpilastele Eesti Rahvaluule Arhiivi ning rahvaluulekogumise ja kitsamalt lastefolkloori kogumise ajalugu, samuti erinevaid folkloorseid uurimus- ja loovtööteemasid ja HUNTS konverentsi. Lisaks toimus Haljala koolis koolipärimuse kogumine teemal “Koolilaste hirmud maal ja linnas ning hirmudega toimetulek”, küsitluskava tugineb varasematele Reet Hiiemäe ja Mathilda Matjuse küsitluskavadele.

14. ja 15. mail juhendasid Kadri Tamm ja Astrid Tuisk Hugo Treffneri Gümnaasiumi 11. humanitaarklasside praktikapäevi (õpetaja Kristiina Punga

eestvedamisel). Rahvaluule Arhiivis tutvustati otsinguvõimalusi ning seejärel süvenesid õpilased neile huvipakkuvasse ainekukku.

14.–17. maini osalesid Liina Saarlo ja Mari Väina koos soome kolleegide Kati Kallio, Eetu Mäkelä, Lidia Pivovarova ning Jakob Lindströmiga FILTER/IKAKE tööseminaril Kärde Puhkemajas. Seminaril analüüsiti suurte keelemudelite võimekust regilaulutekste lemmatiseerida ja tõlkida, võrreldes eri keelemudelite ja eri viipade abil saadud tulemusi inimeste tehtud lemmade ja tõlgetega. Samuti jätkati uuringuid regilaulumotiivide arvutusliku tuvastuse võimaluste osas.

16. mail osales Olha Petrovych veebi vahendusel rahvusvahelisel ümarlaual “Ukraina-Baltisuhted: minevikjätanapäev” (“Ukrainian-Baltic Relations: Past and Present”, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Vinnytsia, Ukraina) ettekandega ajaloolis-kultuuripärandi digitaalse säilitamise kogemusest Vene-Ukraina sõja tingimustes Ukraina-Eesti kogemuse põhjal (“Digital Preservation of Historical and Cultural Heritage in the Context of the Ongoing Russo-Ukrainian War: Ukrainian-Estonian Experience”).

16. mail korraldas Janika Orase juhendatud Tartu ukraina rahvalauluring Nadiia (Lootus) ukraina populaarsete rahvalaulude õpitoa Tartu Ukraina Majas. Lauldi, jagati oma lugusid ja mälestusi.

17. mail võttis ka Eesti Kirjandusmuuseum osa üle-eestilisest muuseumiööst “Öös on raamatut”. Huvilised said uudistada kogu maja keldrist kuni pööninguni. Pööningul kõlasid regilaulud ja rahvamuusika. Toimus ka regilaulutuba, mida vedasid Janika ja Miina Oras. Muuseumiöö korraldamisse panustasid Eesti Rahvaluule Arhiivist Janika Oras, Mathilda Matjus, Mia Marta Ruus, Jaan Tamm, Kadri Tamm, Enn Kalev Tarto ja Taive Särg. Ürituse korraldasid Heidi-Maarja Melts ja Astrid Tuisk.

17. mail esines Helen Kõmmus muuseumiööl Hiiumaa Muuseumi Pikas Majas Kärklas Eesti Rahvaluule Arhiivi kogudest pärit Hiiumaa rahvalaulude ja rahvapillilugudega.

27. mail toimus ERA töötajate koolitusseminar Lahemaal Palmses RMK Lahemaa rahvuspargi külastuskeskuses. Päeva esimeses pooles koolitas kolleege kohapärimuse kaardirakenduse alal Jüri Metssalu, päeva teises pooles tutvustas Lahemaa giid, EV rahvaluule kogumispreamia laureaat 2023 Anne Kurepalu Lahemaa kohapärimust ning oma giiditöö metoodikat nii teoreetiliselt kui praktiliselt.

29. mail kaitses Getter Lauk Tartu Ülikoolis bakalaureusetöö “1930. aastatel Vana-Võromaalt kogutud tantsupärimuse kaardistamine ja analüüs” (juhendajad Risto Järv ja Sille Kapper-Tiisler (TLÜ). Oponeeris Andreas Kalkun. Samal kaitsmissessioonil oponeeris Mari Väina Emma Õnne bakalaureusetööd “Vägivalla teema käsitlemine tänapäevases eesti pärimusmuusikas kahe ansambli laulude näitel”.

28. mail rääkisid Kadri Vider ja Katre Kikas (FO) Vikerraadio saates “Huvitaja” tänavustest kogumisvõistlustest “Potipõllundus” ning “Külalisraamat lugudes ja esemena”. Saatejuht oli Krista Taim.

3.–6. juunini Šotimaal Aberdeenis toimunud SIEF-i 17. kongressil “Unwriting” esinesid ERAst Liina Saarlo, Janika Oras, Tanel Torn, Mia Marta Ruus ühisettekandega ealisest ja soolisest dünaamikast regilaulukogudes (“Revisiting Gender and Age Dynamics in the Estonian Runosong Corpus”), Liina Saarlo, Kati Kallio (Soome Kirjanduse Selts, Helsingi Ülikool), Mari Väina, Maciej Janicki ja Eetu Mäkelä (mõlemad Helsingi ülikool) ühisettekandega regilaulude sarnasusarvutustest (“Similarity recognition as a tool for understanding archival collections and oral poetry”), Olha Petrovych Ukraina rahvalaulukogumike päritolu ja mõju uurimisest (“Archiving Tradition: Examining Provenance and Influence in Ukrainian Folk Song Collections”), Lona Päll paikkondliku pärimuse rollist keskkonnakriiside käsitlemisel (“Re-storying Crisis: Place-Lore and Ontological Shift in Environmental Communication”) ning Inna Lisniak ettekandega isiklikest ellujäämislugudest 2022. aasta Vene okupatsiooni alguses (“Surviving the occupation: personal stories from Hostomel during the Russian invasion of Ukraine”). Liina Saarlo koos Kati Kallioga juhatas arhiivide töörühma paneeli uutest digihumanitaarsetest võimalustest arhiivide uurimiseks (“Old archives + new methods? Possibilities to resolve archival issues/problems using large digital corpora”). 6. juunil esitas Inna Lisniak traditsioonilisi kobsaari laule ja tantse osana Ukrainat käsitlevast paneelist.

5. juunil avati Tartus Hurda pargis kultuurilooline välinäitus “Pargi pärlid”, mille koostasid Helle Maaslieb, Merike Kiipus (mõlemad arhiivraamatukogust) ning Astrid Tuisk. Näitus tutvustab pargi ja selle ümbruse kultuurilugu, eraldi stend on pühendatud Jakob Hurdale ja rahvaluule arhiivile. Näituse avas Tartu linnapea Urmas Klaas, muusikalise tervituse tõi Helen Kõmmus, esitasdes Torupilli Jussi lugusid.

6. juunil esines Helen Kõmmus IV Hiiumaa kirjandusfestivalil Kärddlas teemal “Torupilli Juss 180: pillilugusid, lustilaule ja naljajutte torupillikuningalt Juhan Maakerilt”.

7. juunil anti Eesti Folkloorinõukogu aastaauhindade tunnustussündmusel Tallinnas Tornide väljakul “Aasta folklooriansambel 2025” tiitel ansamblile Väike Hellero, mida juhendavad Janika Oras ja Kadi Sarv.

7. juunil autasustati Tallinnas Eesti Lastekirjanduse Keskuses 33. Sten Roosi nimelise muinasjutuvõistluse parimaid. Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Rahvaluule Arhiivi auhinna pälvisid Teodor End (Peetri Lasteaed–Põhikool, muinasjutt “Konn ja kilp” ning Mairo Leiten (Oskar Lutsu Palamuse Põhikool, muinasjutt “Kolm kavalat venda ja kurat”). Žürii liikme Risto Järve eriauhinna said Melissa Marrandi (Türi Põhikool, muinasjutt “Põialmutt”) ja Carl Eelmaa (Tartu Herbert Masingu Kool, muinasjutt “Kaks pead on ikka kaks pead”).

6. juunil kaitses Mihkel Braun Tartu Ülikoolis ajaloo erialal magistritöö “Nõukogude Eesti honorarisüsteemi põhijooni aastatel 1944–1969: institutsiooni- ja isikukeskne vaatenurk ilukirjanduse näitel” (juhendaja Tõnu-Andrus Tannberg (TÜ)).

8. juunil osales Inna Lisniak koos Šotimaa ja Ukraina muusikute ning lauljatega Dunfermline’is, Šotimaal. heategevuskontserdil Ukraina sõdurite toetuseks.

9. juunil kaitses Natali Ponetajev Tartu Ülikoolis folkloristika erialal magistritöö “Labajalg Läänemaa lõõtspillimängijate repertuaaris: stiil ja selle kihistused” (juhendajad Ergo-Hart Västriku (TÜ) ja Juhan Uppin (EMTA)) ning Tanel Torn magistritöö “Muusika andmeanalüütika rakendamine rahvapillimuusika uurimisel Eesti Rahvaluule Arhiivi helisalvestuste põhjal” (juhendajad Taive Särg ja Anna Aljanaki (TÜ)).

9. juunil avati TÜ raamatukogus Mari-Ann Remmeli kureerimisel Konrad Mägi Ateljee grupinäitus “Inimene loeb”, mis on pühendatud Eesti raamatu aastale. Piltidel võib näha ka mõnda kirjandusmuuseumi töötajat.

11.–14. juunini Soomes Turus toimunud 36. Põhjamaade etnoloogide ja folkloristide konverentsil “Nordic 2.0 and beyond” (“Põhjala 2.0 ja tulevik”) esinesid ERast Risto Järv ettekandega 1789. aastal Turus ilmunud teose “Mythologia Fennica” inspireerivast mõjust eesti kultuurile (“The Transformation of Mythology and Its Figures in Kr. Ganander’s / Kr. J. Peterson’s Finnische Mythologie”), Andreas Kalkun ettekandega mõisa antava arstiabi peegeldustest folklooris (“Medical Treatment of Peasants by Landlords: Prejudice and Things Lost in Translation”), Liina Saarlo koos Kati Kallioga (Soome Kirjanduse Selts, Helsingi ülikool) ettekandega regilaulude tüpoloogiate kujunemisest Soomes ja Eestis (“Idealized and Practical Typology: About the Role of Persons and Ideologies in Disputes Concerning the Indexing of Runosongs”) ning Taive Särg ja Ave Goršič tegid ühisettekande suurprojekti “Metsavaimud masinas”

mõjust (“Enter Woodland Spirits: Staging the Values”). Ave Goršič oli ühtlasi paneeli “North-ing: performing Nordic heritage in “Norden” and beyond” (“Põhjamaise loomine: Põhjala pärandi esitusviisid raamistikus “Põhjala 2.0 ja tulevik”) kaasjuht.

16. juunil pidas Jüri Metssalu Eesti puisniitude pärandiseminaril Luhtre turismitalus ettekande puisniitude vaimse kultuuripärandi uuringust.

16.–18. juunini Prahas toimunud arvutusliku luuleuurimise konverentsiseeria “Plotting Poetry” 8. konverentsil “Luukered kapis” (“Skeletons in the Closet”), tutvustasid Kati Kallio (Soome Kirjanduse Selts, Helsingi Ülikool) ja Mari Väina läänemeresoome regilaulude uurimisrühma Lidia Pivovarova, Eetu Mäkelä (mõlemad Helsingi Ülikool), Kaarel Veskise, Kati Kallio, Mari Väina, Jakob Lindströmi (Helsingi Ülikool) ja Liina Saarlo tehtud uurimust selle kohta, kuidas eri keelemudelid suudavad töödelda ja analüüsida keerukat regilaulukeelt (“Evaluating Large Language Models for Translation and Annotation of Finnic Runosongs: Methodological Challenges”).

18. juunil osalesid Andreas Kalkun ja Janika Oras Kirjandusmuuseumis vestlusingis Vaim Sarve raamatu “Radikaalne regilaul” Tartu esitlusel.

18.–20. juunini Göttingenis toimunud Euroopa humanitaarteaduslike digitaristute konsortsiumi DARIAH aastakonverentsil esitlesid Sanita Reinsone (Läti Ülikool) ja Mari Väina koostöös teiste Põhja- ja Baltimaade folklooriarhiivide esindajatega (Line Esborg, Terry Gunnell, Kati Kallio, Kyrre Kvern-dokk, Sandis Laime, Will Lamb, Angun Sønnesyn Olsen, Fredrik Skott, Asta Skujytė-Razmienė, Tim Tangherlini, Ida Tolgensbakk ja Viesturs Vēveris) koostatud postrit folklooriarhiivide toimimieset digitaalseteks teadustaristutena (“From Folklore Collections to Digital Research Infrastructures: Expanding Access, Engagement, and Analysis”).

20.–22. juunini osales Olha Petrovych Iirimaal University College Cork folklooriühingu aastakonverentsil “Folkloor ja meeled” / “Folklore and the Senses”, kus esines koos Mari Väinaga valmistatud ettekandega maitsete sümboolikast Ukraina ja Eesti rahvalauludes (“Sweetness and Bitterness: Symbolism of Taste in Ukrainian and Estonian Folk Songs”).

21. juunil viis Janika Oras läbi seto leelokooli Obinitza muuseumis.

23. juunil näitas ja kommenteeris Taive Särg Saaremaal Jursi küla jaanipeol Jursi külast ja selle ümbrusest tehtud filme: Gunars Fride, Bernhard Viiding “Saaremaa küla” (1971/2); Taive Särg, Janno Simm “Bruno Pao Jursi külas” (2012).

28. ja 29. juunil tegi Janika Oras koos EMTA tudengitega välitöid Setomaal, jäädvustati Seto leelopäeva ja intervjuueeriti leelotraditsiooni tundjaid.

Aprillis, mais ja juunis tegi Jüri Metssalu välitöid Hagudi raba piirkonnas, et kaardistada Hagudi turbamaardla ja selle lähema ümbruse kultuuriväärtusega maastikuobjekte.

Risto Järv
risto.jarv@folklore.ee

Mari Väina
mari.vaina@folklore.ee

EESTI KIRJANDUSMUUSEUMI FOLKLORISTIKA OSAKONNAS

11. märtsil pidas Tõnno Jonuks Hugo Treffneri Gümnaasiumis loengu muinas-usundist.

9. aprillil osales Anastasiya Fiadotava Tartu Ülikooli Kestliku arengu keskuse arutelul “Kas kestlikkusteedadega saab nalja teha?”.

12. aprillil rääkis Tõnno Jonuks Paide muuseumis rahvalikest palverändudest.

14.–17. aprillini pidas Reet Hiiemäe Tartu Ülikooli “Meditšiiniteooria ja -eetika” aine raames 10 loengut meditsiinieetikast maailmavaatelistele erinevuste kontekstis.

19. aprillil korraldas Natalia Ermakov Linnamäel LASi Maja perepäeval mordva lihavõttetoitude töötoa ja pidas teemakohase loengu.

22. aprillil esines Tõnno Jonuks ETAGi seminaris, kus rääkis teadmussiirde doktorantuurist.

23. aprillil osales Reet Hiiemäe Tartu Ülikooli kohviku rõdusaalis artiklikogumike “Mitut usku Eesti VI. Tervis” ja “Mitut usku Eesti VII. Loodus” esitlusüritusel ilmumeid laiemasse usundikonteksti asetava sõnavõtuga.

23. aprillil avati Heidelbergi ülikooli muuseumis näitus “Erst lachen, dann denken!” (“Kõigepealt naera, siis mõtle”, karikatuurid Lähis-Idast 1850–1940), mille korraldusmeeskonnas tegutses ka Sergey Troitskiy. Näitus jääb vaadata oktoobrini 2025.

23.–26. aprillini osales Sergey Troitskiy Saksamaal Heidelbergi Ülikoolis korraldatud konverentsil.

25. aprillil korraldas Eesti-Mordva Selts Natalia Ermakovi eestvõttel koostöös Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonnaga ülemaailmse ersa ja mokša keele päeva (16. aprill) tähistamiseks rahvusvahelise veebikonverentsi. Esinesid Natalia Ermakov (“Ersa pärand Eesti arhiivides”), Tatjana Devjatkina (“Ersa-mokša mütoloogia kogumine, uurimine ja publitseerimine”), Rigina Ajanki-Forslund (“Ersa keele kursused Helsingi Ülikoolis”), Flora Hatvani (“Ersa pärimuse uurimine ungarlasena”), Žanna Pärtlas (“Mokša mitme-häälnelne rahvalaul tänapäeval: traditsioon ja stiilimuutused”), Nikolai Bajuškin (“Ersa keele päeva tähistamine Eestis, Paul Ariste mõju ersa keele uurimisel ja koostöö”), Anna Venčakova (“Mokša kogud Eesti Rahva Muuseumis ja ersa-mordva repertuaar Kännu Peal Käbi ansamblis”).

25. aprillil osales Nikolai Anisimov veebi vahendusel Joškar-Olas (Marimaa) korraldatud rahvusvahelisel Venemaa teaduslik-praktilisel konverentsil “III Васильевские чтения: kaasaegse võrdleva uurimise aktuaalsed probleemid” (III Ыпымарий лудмаш) ettekandega “*Посланник иного мира: образы агента смерти в мифологии народов Урало-Поволжья*” (“Teispoolseuse saadik: surmaagendi kujutised Uurali-Volga piirkonna rahvaste mütoloogias”).

28. aprillist 1. maini osalesid Sergey Troitskiy, Mare Kõiva ja Nikolay Kuznetsov Krakowis (Poola) Jageflo Ülikoolis ühisprojekti arutelul ja konverentsil “Kultuuriline salakaup”. Mare Kõiva pidas ettekande “Is the earth round? Absurdity, surrealism, black humour”. Sergey Troitskiy ettekanne kandis pealkirja “Kultrabandi kontseptsiooni uurimispotentsiaal” (“*Исследовательский потенциал концепции культрабанды*”), Nikolay Kuznetsov astus üles ettekandega “Kas Permi Stefan oli kultuuriline salakaubavedaja? Misjonär ja vanapermi kirjalikkus” (“*Был ли Стефан Пермский культрабандистом? Миссионер и древнепермская письменность*”).

30. aprillil ilmunud Naistelehele andis Reet Hiimäe intervjuu volbripäeva minevikust ja tulevikust.

30. aprillil avaldas Postimees Mare Kõivat tsiteerides artikli volbriööst.

30. aprillil rääkis Mare Kõiva Vikerraadios volbripäevast.

2. mail esines Natalia Ermakov Kanal 2 saates “Mitme näoga Eesti”, kus rääkis ersa pärimusest ja kultuurist.

14. mail pidas Natalia Ermakov Integratsiooni Sihtasutuse mitmekesisuse päevale pühendatud loengu “Naise hindamatu jõud ja rikkus kultuuris ersa-mokša näitel”.

15. mail esines Sergey Troitskiy Vilniuse Ülikoolis avatud loenguga balleti protestipotentsiaalid.

22. mail astus Anastasiya Fiadotava Leuvenis (Belgia) sümpoosiumil "The Art of Resistance: Belarus Five Years On" üles ettekandega "I signed the house over to a cat": Humor of Belarusian 2020–2021 protests" (kaasautor Stsiapan Zakharkevich Euroopa Humanitaarülikoolist).

27. mail pidas Mare Kõiva Kuressaare raamatukogus ettekande "Saaremaa nõiad ja võlud".

28. mail pidas Mare Kõiva Torgu rahvamajas ettekande "Saaremaa nõiad ja võlud".

28. mail rääkisid Katre Kikas ja Kadri Vider Vikerraadio saates "Huvitaja" Eesti Rahvaluule Arhiivi kogumisvõistlustest ("Potipõllundus" ning "Külalisraamat lugudes ja esemena").

30. mail saabus teade, et Haridus- ja Teadusministeeriumi hõimurahvaste programmi Ilmapuu auhinna pälvisid kirjandusmuuseumi folkloristika osakonna erakorraline teadur, ersalane Natalia Ermakov pühendunud ja laiahaardelise tegevuse eest soome-ugri rahvaste kultuuride elavdamise ja tutvustamise eest Eestis ja Euroopas ning soomlane Esa-Jussi Salminen hõimurahvaste kultuurilise identiteedi ja püsijäämisega seotud kodanikualgatusliku töö eest.

30. mail osales Reet Hiemäe Eesti Akadeemilise Usundiloo Seltsi vestlusringis "Kuhu pöörab ontoloogiline pööre?" (lisaks osalesid vestlusringis Erki Lind, Margus Ott, Ott Puumeister ja vestluse juhina Indrek Peedu).

31. mail viibis Nikolai Anisimov välitöödel Narvas ja Laagna piirkonnas ühise soome-ugri palvuse, Narvas udmurdi Guždor-püha ja gastronoomiafestivali "Narva maitset" dokumenteerimiseks.

3.–6. juunini Aberdeenis (Suurbritannia) korraldatud Rahvusvahelise Etnoloogia ja Folkloori Seltsi (SIEF) 17. konverentsil osalesid mitmed osakonna teadlased. Arutleti digitaalsetest nähtustest inspireeritud küsimuste üle, näiteks ühingu digitaalse etnoloogia ja folkloori tööühma paneelis võimumängud digitaalsete meetodite ja andmete vahel. Tööühma juhilt Liisi Lainestelt oli koos Mare Kaldaga meemimetodoloogia ettekanne "Walking with Bill: walk-along method in the online space". Mare Kalda esines eraldi teises, digitaalse etnograafia häid külgi ning raskusi vaagivas paneelis teemal "Social media spectacles: the playful performance of fake events". Eda Kalmre käsitles narratiividele fokuseeritud paneelis uuest vaatenurgast teise maailmasõja

järgseid kuulujutte ettekandes “Truth and researcher’s ethics in memories of post-war Tartu. Following a cannibalistic rumor”. Katre Kikas on liitunud huvitava teemavaldkonna – külalisraamatu sissekannete uurijatega ja pidas ettekande “I was here (again). Family guestbooks and the field of everyday literacy”. Mare Kõiva juhatas rituaalse aasta vanade rituaalide linnaoludes jätkumisele pühendatud paneeli “Un-writing and reshaping the old rural ritual year in the new urban setting”.

9. juunil oponeeris Reet Hiiemäe Tartu Ülikoolis folkloristika magistritööde kaitsmisel Mariliis Miili magistritööd “Manifesteerimine kui praktika ja selle erinevad tehnikad”.

11. juunil esines Katre Kikas Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuse sinihumanitaaria teemalisel aiaseminaril ettekandega “Vesi mölder Märt Siipeni omaeluloolistes kirjutistes”.

11.–14. juunini osales Anastasiya Fiadotava Turus (Soome) Põhjamaade etnoloogia ja folkloristika konverentsil ettekandega “Interesting times require interesting solutions: reacting to crisis with humour”.

14. ja 15. juunil toimunud Eesti Juurte Tippkeskuse doktorantide suvekoolis “Andmed distsipliinide keerises” oli Reet Hiiemäe kaaskorraldaja ja pidas lisaks töötoa “Mental maps as a multidisciplinary research subject”.

16.–20. juunini osales Nikolai Anisimov veebi teel Novosibirskis korraldatud III Siberi folkloorifoorumil, kus pidas koos Irina Ptšelovodovaga ettekande “Обрядовый фольклор сибирских удмуртов в контексте внутрилокальных и межэтнических взаимодействий” (“Siberi udmurtide rituaalne folkloor lokaalse ja etnilisevahelise suhtluse kontekstis”).

23.–27. juunini osales Reet Hiiemäe Põhja-Makedoonias konverentsil “Third World Conference of Religious Dialogue and Cooperation” ettekandega “Revisiting spatial turn in religion: the example of mental mapping of environmental health crises”.

Juunikuus ilmus Nikolai Anisimovi ja Irina Ptšelovodova koostöös raamatu “Kama-taguste udmurtide laulud” teine, täiendatud väljaanne. Tartu–Iževsk, 2025. Vihik 1. 558 lk: ill. (Udmurdi folkloor). Kogumiku koostamine sai teoks hõimurahvaste programmi rahastusel, avaldamist toetas Eesti Kirjandusmuuseumi projekt EKM 8-2/20/3.

11.–14. juunini osales Anastasiya Fiadotava Turu linnas konverentsisarja NEFK 36. foorumil “Nordic 2.0 and beyond”, esinedes paneelis, mille ettekanded

keskendusid elu võimalikkusele kriiside ajal, ettekandega “Interesting times require interesting solutions: reacting to crisis with humour”.

13. ja 14. juunil osales Reet Hiiemäe tippkeskuse Eesti Juured doktorikooli korraldustoimkonnas ja viis Särghaul läbi töötoa.

23.–29. juunini viibis Nikolai Anisimov Udmurdimaal Možga rajoonis välitöödel lõunaudmurtide juures.

25.–29. juunini viis Natalia Ermakova Narva-Jõesuus läbi loenguid ja praktilisi õpetusi, tutvustamaks ersa-mordva rahvuslikke mängu projekti “Game Diversity” raames.

2.–6. juulini osales Nikolai Anisimov Permis XVI Venemaa antropoloogide ja etnoloogide kongressil ettekandega “*Мосты памяти: традиции почитания умерших на чужбине в культуре удмуртов*” (“Mälu sillad: lahkunute austamise traditsioonid võõrsil udmurtide kultuuris”), ühtlasi esitles ta ka enda ja Irina Ptšelovodova koostöös ilmunud raamatu “Songs of Eastern Udmurts” teist väljaannet.

6.–13. juulini viibis Nikolai Anisimov Permi kraisis Kujeda rajoonis välitöödel Kama-taguste udmurtide juures.

7.–11. juulini toimus Krakowis Rahvusvahelise Huumoriuuringute Seltsi (ISHS) 35. konverents, millest võttis osa umbes 200 uurijat kogu maailmast. Eestit esindasid paneelide ja ettekannetega kirjandusmuuseumi folkloristid Liisi Laineste, Anastasiya Fiadotava, Sergey Troitskiy ja Piret Voolaid. Anastasiya Fiadotava esines ettekandega “We won’t buckle under a bucket”: Humour in recontextualising hate speech” (kaasautorid Guillem Castañar Rubio, Liisi Laineste ja Sergey Troitskiy). ISHS president Liisi Laineste tutvustas väljaannet “Handbook of Humor Research” (2024), milles analüüsitakse internetihuumorit interdistsiplinaarsest vaatenurgast. Piret Voolaid esitles grafiti andmebaasi www.folklore.ee/graffiti kui toimivat kogukonnateaduse ja rahvusvahelise ühisloome näidet ja uurimisallikat võrdlevaks uurimiseks.

Konverentsil osalemist toetasid Eesti Kultuurkapital, Eesti Teaduste Akadeemia ja Poola Teaduste Akadeemia koostööprojekt “Humour and Conflict in the Estonian and Polish Public Sphere” ning Euroopa Liidu MSCA grandiprojekt HUMLIT.

14. juulil leidis aset rahvusvahelise, SIEFi raames tegutseva Rituaalse aasta tööühma veebiseminar “An Examination of Ritual Space”, mis oli pühendatud Terry Gunnellile. Vaid mõned nädalad pärast SIEFi Aberdeeni suurskongressi toimunud sündmusel esinesid folkloori ja mütoloogia uurimise hiiud enam

kui neljakümnele kuulajale. Üles astusid Emily Lyle (Edinburghi Ülikooli keldi ja šoti uuringute instituut, "Boys' Chants at Oidhche Challainn (New Year's Eve) on Berneray in the Outer Hebride"); Louise S. Milne (Edinburghi Ülikool, Edinburghi Napieri Ülikool, "The Incubus, The Elves and the Fallen Angels: Nature-Spirits and Nightmare"); Terry Gunnell (Islandi Ülikool, "Masks and Space").

Ettekannetele järgnes vaba diskussioon (märksõnadeks mütoloogia, folkloor, rituaal) ja meenutuste voor. Koosolekut modereeris Irina Sedakova, tehniline teostus Maris Kuperjanovilt.

Töörühm on pärast selle asutamiskoosolekut 11. juulil 2003. aastal Edinburghi ülikooli keldi ja šoti uuringute instituudis tegutsenud üle kahekümne aasta.

Uuel perioodil juhivad rituaalse aasta uuringuid Mare Kõiva (Eesti, president), Irina Stahl (Rumeenia, asepresident), Athanasios Barmpalexis (Kreeka), Jenny Butler (Iirimaa), Lina Gergova (Bulgaaria), Jack Santino (USA), Maris Kuperjanov (Eesti), Jurij Fikfak (Sloveenia), Tuting Hernandez (Filipiinid). Töörühma veebiseminare viib läbi EKM folkloristika osakond.

Juulikuus oli folkloristika osakonnas külalисуuriija Grenobles'i Alpi Ülikooli filmikunstnik **Bernie Poikāne**, kes valmistab Tartus ja Saaremaal ette oma uut projekti. Bernie filmieksperimendid ühendavad dokumentaalfilmi fiktsiooni ja folklooriga. Tema uus projekt kaardistab Saaremaa libahundi erijooni ja olemust.

Juulis ja augustis tegutses osakonnas teinegi külalисуuriija: **Anaya Reti** (Pariis, INALCO), kes oli kaasatud tänapäevaste kalendripühade tsükli teoreetilise osa ettevalmistamisse. Anaya abistas välitöödega, kirjutas, tõlkis ja toimetas.

Osakonna seminarid

Seminare toetab Eesti Kirjandusmuuseumi teadusprojekt EKM 8-2/20/3, nende toimumise tagab Mare Kalda.

15. aprillil oli kavas retrospektiivne vaade muinasjutu-uurimisele. Emeriitprofessor Pille Kippar pidas ettekande "Eesti loomamuinasjuttude rahvusvahelisest taustast".

12. mai seminaril keskenduti Haapsalu õudus- ja fantaasiafilmide festivali (HÖFF) raames toimuva põnevusjuttude konkursi tööde vaatlusele Eda Kalmre ettekandes "Trendid ja traditsioon. Jutu-uuriija tähelepanekuid HÖFFi õudus- ja fantaasialugude võistlustelt".

26. mail arutleti vestlusingis, kuidas oleme oma uurimistulemuste tutvustamisega seni toime tulnud, kuidas meie uudised jõuavad laiemale avalikkuseni ning mida peaks muutma, eriti rahvusvahelist suhtlust silmas pidades.

Asta Niinemets
asta.niinemets@folklore.ee

TARTU ÜLIKOOLI EESTI JA VÖRDLEVA RAHVALUULE OSAKONNAS

11. ja 12. aprillil tähistati Tartu Ülikoolis 500 aasta möödumist esimese eesti- ja lätikeelse raamatu ilmumisest konverentsiga "Eesti kirjanduse leksikon", kus käsitleti ülikooli erialade ja raamatute seoseid. Konverentsi korraldasid Arne Merilai ja Raivo Valk.

Esinesid sotsiaalteaduste valdkonna emeriitprofessor Marju Lauristin ("Raamat kui meedium: Gutenbergi galaktikast tehisarü universumini"), rahvaluuleteadlane Liina Saarlo ("Raiusin kõik raamatusse". Suulise pärimuse ja kirjanduse seoseist eesti regilaulude näitel"), loomaökoloogia professor Tuul Sepp ("Evolutsioon, ökoloogia ja kirjandus"), humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna dekaan, keskaja professor ja ajaloolane Anti Selart ("Kas Henriku Liivimaa kroonika oli olemas?"), loodus- ja täppisteaduste valdkonna emeriitprofessor, füüsik Jaak Aaviksoo ("Kirjanduse demokraatlik plahvatus"), kaksiktähtede kaasprofessor ja astrofüüsik Laurits Leedjärv ("Taevatähtedest eesti kirjatähtedeks"), eesti geograafia kaasprofessor Taavi Pae ("Esimene Eesti kaart"), Anu Lepp ("Paber kui Eesti trükikunsti algusaegade vaikne tunnistaja"), etnoloogia teadur Danila Rygovskiy ("Ladumismasinad trüki-pärandi osana ja nende tähendus digitaalses tulevikus"), Eesti kirjanduse professor Arne Merilai ("... mis kui vägev merelaine ..." (Gustav Suits). Eesti luuleloo arhitektuaalne dünaamika"), arhiivinduse kaasprofessor, ajaloolane ja bioloog Kurmo Konsa ("Raamatu kestvus: säilitamise, konserveerimise ja restaureerimise dialoog ajaga"), füüsikalise ja elektrokeemia kaasprofessor Karmen Lust ("Õppevahend kui kaduv kunst"), TÜ Narva kolledži eesti keele nooremlektor Enda Trubok ("Mitteformaalõpe kui formaalõppe toetaja TÜ Narva kolledži näitel"), klassikalise filoloogia professor ja tõlkija Janika Päll ("Eestikeelsed raamatud, mis jäid sündimata"), germanistika professor, kultuuriloolane ja tõlkija Reet Bender ("Jetzt blüht zu Hause schon der weiße Klee..." Eesti luule baltisaksa tõlkes pärast Teist maailmasõda"), TÜ külalisprofessor, Eesti õigusteadlane ja jurist Julia Laffranque ("Leksikon teemal "Eesti kirjandus ja õigus""), juhtimise professor, majandusteadlane ja psühholoog Maaja Vadi ("Siit nurgast ja sealt nurgast – organisatsiooni-käitumise mõisted ja Eesti juhtide kogemused"), võrdleva kirjandusteaduse professor Liina Lukas ("Kirjakeelest kirjanduskeeleks II: Weikise Hanso luggu tühja sare peal. Eesti Robinsoni kirjanduslikust, filosoofilisest ja pedagoogilisest tähendusest"), üldkeeleteaduse professor Renate Pajusalu ning eesti keele

ajaloo ja murrete professor Karl Pajusalu ("Kirjakeel, kirjutatud keel ja raamatukeel"), filosoofia ajaloo nooremteadur Eduard Parhomenko ("Ülo Matjuse jahe õpetus raamatukirest"), üldkompositsiooni lektor Katri Smitt ("Timbu-Limbust Putkamissu ja Mummini. Tähelepanekuid illustratsioonist lasteraamatus ning kunstnikuraamatu rollist lastekirjanduse elujõu mõõdikuna"), TÜ muuseumi kommunikatsioonispetsialist, etnoloog Ilona Piirimägi ("Millest räägib meile ubadest kee? Ehk kirjandustund kaasaegses muuseumis"), Eesti Rahvaluule Arhiivi juhataja ja TÜ eesti ja võrdleva rahvaluule kaasprofessor Risto Järv ("Lammutatud leksikonist loogilise süsteemi katseni – Kristian Jaak Petersoni mütoloogiakäsitus Kristfrid Gananderi teosest "Finnische Mythologie""), baltisaksa kirjanduse teadur Tiina-Erika Friedenthal ("Balti kirjakultuuri ajalugu III. Religioon""), humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna emeriitprofessor, slavistika osakonna projektijuht Irina Külmoja ning slavistika emeriitdotsent ja vene keele spetsialist Jelisaveta-Kaarina Kostandi ("Eesti vanausuliste pärimuskultuuri leksikonist"), rahvusvahelise ettevõtluse professor ja majandusteadlane Urmas Varblane ning humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna emeriitdotsent Jüri Valge ("Emakeel (majandus)teaduses ja -hariduses"), loodus- ja täppisteaduste valdkonna emeriitprofessor, statistik ja rahvastikuteadlane Ene-Margit Tiit ("Matemaatika ja statistika alase sõnavara areng eesti keeles ja kirjas"), infosüsteemide professor Kuldar Taveter ("Kirjandus, emotsioonid ja tehisar"), humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna emeriitprofessor, eesti kirjandusteadlane, tõlkija ja luuletaja Jüri Talvet ("Estonian Writers' Online Dictionary. Eesti kirjanike e-leksikon"), filosoof Raul Veede ("Entsüklopeedia on Eesti kultuuri magasiait").

24. aprillil korraldasid Eesti Rahva Muuseum, Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakond ja Eesti Rahvaluule Arhiiv ning Tartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule osakond ja Tartu Nefa rühm ERMis noorte kultuuriuurijate igakevadise konverentsi "Noorte hääled" 2025. Konverentsi avakõne pidas Laura Kipper. Sessioone modereerisid Päiv Dengo, Ilya Magin, Natali Ponetajev, Lachlan Bell, Liisa Helena Timmermann ja Abhirup Sarkar.

Esinesid Säde Sepp ("Vooluveekogude kujutamine eesti rahvalauludes"), Kertu Rebane ja Anna-Lia Haavistu ("Piirikivid ja nendel olevate märkide tähenduse uurimine"), Kati-Katri Koppel ("Aleksander Zirk – mitmekülgne pillimees Rannust"), Nataliia Rygovska ("How to study sensitive topics: A case of soul guiding practice"), Abhirup Sarkar ("Ecological Preservation, Religious Transgression, and the Folkloristics of Emotions Among the Khasis of Northeast India"), Avery J. Medina ("The Victim Victorious: Feminism, Race, and Folklore in Candyman (1992)"), Mia Marta Ruus ("Koondportree ühest regilaulikust: Mai Kravtsov arhiivimaterjalides ja uurimustes"), Tuuli Torop ("Soolise identiteedi käsitus eesti rahvatantsu maastikul"), Eliisabet Raju ("Vana-Võrumaa suitsusaunatraditsiooni jõudmine UNESCO vaimse pärandi nimistusse"), Aare Alver ("Kunst ja propaganda: kunstnik Toivo Kullese

originaalkavandite põhjal näituse loomine”), Kriš Siil (“Sounds of displacement: Case study of the train station in Bern, Switzerland”), Simona K. Zupanc (“Conceptualizing the Dead: Encounters, Meanings, and Posthumanist Perspectives”), Kristo Villem (“Not Quite Gone: Encounters with the Unexplained”), Ismet (“Ukrainian refugees’ experiences of adjustment and humor”), Ruben Tolk (“Eesti netikeele kujunemine ja omapära”), Joan Jürgens (“‘Ajatu lugemine’: ennustamine tarokaartidega eestikeelsetes sotsiaalmeedia kanalites”), Annabel Kuusik (“Turvalisem tantsuruum alternatiivse elektroonilise muusika tantsupidudel”), Elsa Hillis ja Lachlan Bell (“Marking Time: The Role of Songs in Summer Camp Schedules”), Phyllis Lo ja Ka Man (“The Study of the Offerings in Hong Kong – Joss Paper Ingots, Joss Candles and Joss Sticks”), Lisanna Unt (“How ‘Modern’ and ‘Multispecies’ Thinking Shapes Our Connection to Nature: The Case of Cut Flowers Regarding Sustainability and the 6th Mass Extinction”).

29. aprillil pidas Tbilisi Riikliku Ülikooli Etnoloogia-antropoloogia Instituudi juht prof Ketevan Khutsishvili Tartu Ülikoolis külalisloengu. Professor Khutsishvili uurimisvaldkonnad on majandus- religiooni- ja linnaantropoloogia. Ta on aastaid uurinud Abhaasia-Gruusia piiriülest suhtlust, eriti piirikaubandust. Eestis viibis ta Erasmus+ mobiilsusprogrammi raames.

3.–6. juunini Aberdeenis (Suurbritannia) korraldatud Rahvusvahelise Etnoloogia ja Folkloori Seltsi (SIEF) 17. konverentsil osalesid ettekannetega Madis Arukask (“The Vepsian action movie ‘Armastan’ as an attempt to tell history”), Anastasiya Astapova (“Conspiracy theories in academia: the case of Russian spy professor Vyacheslav Morozov”), Aet Annist (“Malleable human within a stagnant structure”), Kristi Jõesalu (“Using memory research as activism in museological practice”), Marta Kucza (“Neurodivergent expressions as modes of enquiry: exploring more-than-human relations through Foley art and other experimental film practices”), Karin Leivategija (“Ephemeral nightscapes as part of nocturnal heritage”) ja Aimar Ventsel (“Studying crime in the Russian Arctic: researcher, community spirit and semi-autonomous social field”). Veebi teel osalesid Art Leete (“How they liked it: shaping scholarly discourse about configuration of indigenous spirituality among the peoples of the Russian north and western Siberia in the 19th and early 20th century”) ja Michele Tita (“Unwriting Cognitive Approaches to Religion(s): Interdisciplinary Theoretical Debates and Ethnographic Examples”). Elo-Hanna Seljamaa korraldas ja juhatas paneeli “Unwriting through memory activism”.

11.–14. juunini toimus Turu linnas konverentsisarja NEFK 36. foorum “Nordic 2.0 and beyond”. Pihla Maria Siim jätkas hargmaisuse uuringutulemuste tutvustamist (ettekanne “Mixed-citizenship couples at the borders of belonging”, koos Mimosa Suantamaga). Art Leete pidas ettekande “Ambivalences

of the Soviet Estonian Ethnographic Endeavour”, Madis Rennu ja Andres Rõigas ühisettekanne “The smell of tar and a sense of gratitude: craftsman in Southern Estonian intentional communities”. Risto Järv rääkis 1789. aastal Turus ilmunud teose “Mythologia Fennica” inspireerivast mõjust eesti kultuurile (“The Transformation of Mythology and Its Figures in Kr. Ganander’s / Kr. J. Peterson’s Finnische Mythologie”).

Kaitstud bakalaureusetööd

Emma Õnne kaitses 29. mail bakalaureusetööd ”Vägivalla teema käsitlemine tänapäevases eesti pärimusmuusikas kahe ansambli laulude näitel”. Juhendaja Elo–Hanna Seljamaa, oponent Mari Väina.

Getter Lauk kaitses 29. mail bakalaureusetööd “1930. aastatel Vana–Võromaalt kogutud tantsupärimuse kaardistamine ja analüüs”. Juhendajad Risto Järv ja Sille Kapper–Tiisler, oponent Andreas Kalkun.

Kaitstud magistritööd

Piret–Oliivia Ütt kaitses 9. juunil etnoloogia, folkloristika ja rakendusantropoloogia õppekavas magistriprojekti “Kust tulid kirjad minule. Regilaulust inspireeritud sõba”. Juhendaja Tiiu Jaago, oponent Veinika Västriku.

Alevtina Soldatova kaitses 9. juunil etnoloogia, folkloristika ja rakendusantropoloogia õppekavas magistriprojekti “Raamat “Meist vepslastest ja mitte ainult””. Juhendaja Madis Arukask, oponent Indrek Jääts.

Joan Jürgens kaitses 9. juunil etnoloogia, folkloristika ja rakendusantropoloogia õppekavas magistritööd . Juhendaja Kristel Kivari, oponent Maili Pilt.

Mariliis Miil kaitses 9. juunil etnoloogia, folkloristika ja rakendusantropoloogia õppekavas magistritööd “Manifesteerimine kui praktika ja selle erinevad tehnikad”. Juhendaja Kristel Kivari, oponent Reet Hiimäe.

Natali Ponetajev kaitses 9. juunil etnoloogia, folkloristika ja rakendusantropoloogia õppekavas magistritööd “Labajalg Läänemaa lõõtspillimängijate repertuaaris: stiil ja selle kihistused”. Juhendajad: Ergo–Hart Västriku ja Juhan–Henrik Uppin, oponent Krista Sildoja.

Tanel Torn kaitses 9. juunil etnoloogia, folkloristika ja rakendusantropoloogia õppekavas magistritööd “Muusika andmeanalüütika rakendamine rahvapillimuusika uurimisel Eesti rahvaluulearhiivi helisalvestuste põhjal”. Juhendajad Taive Särg ja Anna Aljanaki, oponent Hans–Gunter Bruno Erich Lock.